

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ НАВЧАЛЬНО–ТРЕНУВАЛЬНИХ ЗАЛІВ АВІАЦІЙНИХ СПОРТКОМПЛЕКСІВ

Анотація. В даній статті виявлено та проаналізовано функції приміщень навчально–тренувальних залів авіаційних спорткомплексів. Розглянуті варіанти поєднання функцій для досягнення універсальних рішень. Приміщення класифіковано згідно принципу розподілення функціонального навантаження. Виявлено особливості формоутворення інтер'єрів приміщень спортивних комплексів авіаційного напрямлення.

Ключові слова: інтер'єр, функціональна організація, формоутворення інтер'єрів, авіаспорткомплекс, аварійні ситуації, навчально–тренувальні зали.

Постановка проблеми. Розвиток цивільної авіації на його сучасному етапі визначає ряд проблем, які не можуть бути вирішені традиційними способами. Безпека польотів безпосередньо залежить від рівня підготовки спеціалістів, адже більшість авіаційних аварій пов'язані з «людським чинником», так як передбачити поведінку людини в позаштатній ситуації зазвичай неможливо.

Авіаційні навчальні заклади мають забезпечувати комплексний підхід до процесу навчання, теоретичні знання закріплювати практичними навичками — відтворювати можливі позаштатні ситуації, вимушені приземлення на різні типи поверхні, евакуацію з літака та ін., фізичною та психологічною підготовкою. Можливо головним фактором в недосконалості програми навчання та дефіциту практичних занять стає економічне питання, так як умови для проведення таких занять не відповідають сучасним вимогам. Виникає потреба в розробках нових приміщень, обладнання та меблів.

Моделювання надзвичайних ситуацій може значно поліпшити рівень підготовки екіпажу до їх виникнення, тому створення середовища та об'єктів для реалізації цих занять ставить нові задачі перед архітекторами та дизайнерами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проаналізувавши дослідження Ф.И. Попова, А.И. Маракушина, Н.Н. Бреславец, Р.М. Макарова, в сфері авіаційної безпеки, щодо особливостей підготовки пілотів, з'ясовано, що питання спеціалізованого навчання досліджувалися лише теоретично та не мають практичного застосування. В свою чергу дослідження Е. Нойферта, В.Р. Раннева, щодо питання будівництва та проектування внутрішнього простору спортивних комплексів мали загальний характер та не висвітлювали особливості авіаційних центрів. В дослідженнях В. Ф. Рунге ергономічні питання несуть фрагментарний характер.

Ознайомившись з вищеперерахованими джерелами, зроблено висновок, що питання функціональної організації інтер'єрів авіаційних спортивних комплексів не було розглянуто детально. Таким чином проведення досліджень по даній темі є цілком доцільними.

Формулювання цілей статті. Виявлення особливостей формування

інтер'єрів та функціональних задач приміщень навчально–тренувальних залів спортивних комплексів авіаційних навчальних закладів.

Основна частина. Дизайн інтер'єру навчального закладу спрямовує свої активи на створення середовища, яке б могло забезпечити подальший розвиток фізичних, інтелектуальних та духовних якостей людини. Призначення об'єкту виступає основним при проектуванні інтер'єру та його деталей. Ергономічність приміщення та його наповнення є однією з першорядних вимог сучасності, адже дизайн внутрішнього середовища направлений на те, щоб людина відчувала максимальний комфорт в своїх діях. Функціональне зонування простору вирішує питання комфортності приміщення.

Інтер'єри навчально–тренувальних залів спорткомплексу авіаційного навчального закладу несуть специфічний характер. Специфіка діяльності навчального закладу відображається на потребах і вимогах до приміщень даного типу. Внутрішній простір спортивного комплексу утримує зв'язок між архітектурно–планувальними та авіаційно–професійними рішеннями, архітектурними особливостями, дизайном інтер'єру, естетичним аспектом та функціональним навантаженням простору. Розробка схеми руху та логічності виконання дій в навчально–тренувальних залах при проектуванні цих залів, значно прискорить адаптацію в ньому, та позитивно вплине на продуктивність тренувань та очікуваний результат. Також зонування інтер'єру вимагає не тільки логічного розподілення задач, а й створення цілісності сприйняття, як всієї споруди, так і окремої групи приміщень.

Зона теоретичних занять та науково–практичних занять – ця зона містить в собі ряд навчальних аудиторій, кабінетів наукової практики дисципліни, мультимедійних залів. Створення цієї зони обумовлене потребою в теоретичній підготовці для дій в надзвичайних ситуаціях в польоті, вивченні теоретичних аспектів проведення аварійно–рятувальних робіт, охорони праці та ін.;

Зона проведення тренувань з аварійно–рятувальних робіт на воді – ця зона включає в себе басейн – як місце для моделювання ситуацій приземлення на воду, вивільнення із літака за допомогою надувного трапу, проведення рятувальних заходів, користування рятувальними приладами;

Зона проведення аварійних–рятувальних робіт на суші – складається з спеціальних майданчиків. Ці майданчики імітують можливі поверхні суходолу з метою створення максимально природних умов проведення тренувань;

Зона загальних фізичних тренувань, підпорядковує декілька типів залів, зали для занять легкою атлетикою, тренажерні зали, зали для спортивних ігор. Виникнення цієї зони обумовлене потребою авіа екіпажу в постійних фізичних навантаженнях та тренуваннях, так як особливості професії вимагають відповідної фізичної підготовки.

Зона допоміжних приміщень – до неї входять санвузли, душеві, роздягальні, снарядні та інші.

Детальне вивчення вимог до таких комплексів призвело до виділення основних функціональних зон такого типу приміщення (Рис. 1).

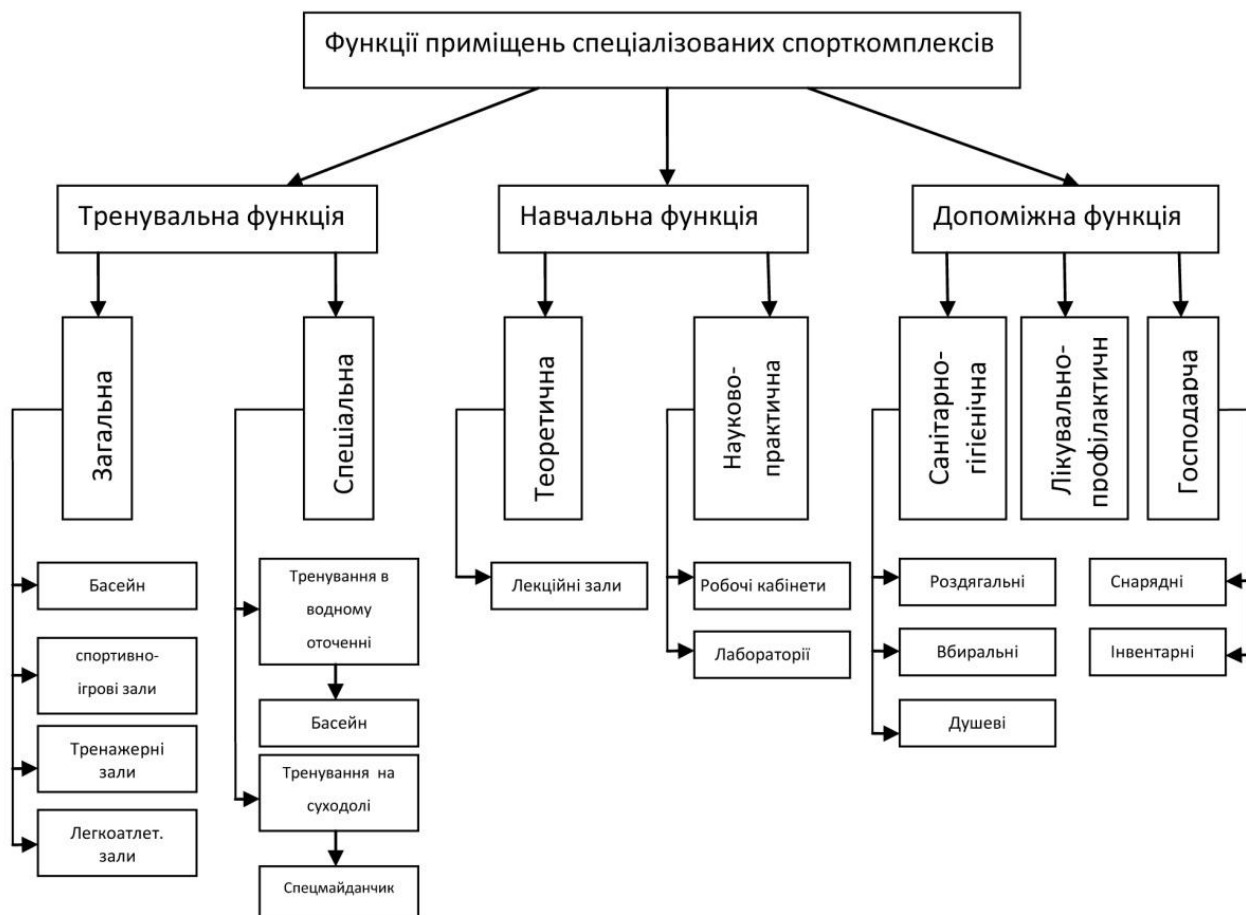

Рис.1. Функції приміщень спеціалізованих спорткомплексів.

Висновки.

1. Гучні аварійні катастрофи останніх років вимагають нових поглядів на вирішення питання безпеки авіапольотів.
2. Програма підготовки фахівців авіаційної діяльності не передбачає методи практичної та психологічної підготовки.
3. Для досягнення високих результатів тренувань необхідно використовувати сучасне обладнання, авіатранспорт.
4. Планування слід вирішувати враховуючи можливість його гнучкого реагування на зміну умов.
5. Функціонально–планувальні рішення повинні передбачати умови для відтворення ситуацій евакуації з літака, порятунку в різних умовах, ознайомлення з авіаційною та рятувальною технікою.

Перспективи подальшого дослідження. Планується проведення поглиблених досліджень архітектурно–планувальних особливостей приміщень вузькопрофільних спортивних комплексів з подальшою розробкою прийомів дизайну інтер'єру навчально–тренувальних залів та практичне їх застосування.

Література

1. Нойферт Е. Строительство и проектирование / Е.Нойферт. – М.: Стройиздат, 1991. – 392 с.
2. Раннев В. Р. Интерьер / В. Р. Раннев. – М.: Научное пособие, 1987. – 230 с.
3. Рунге В. Ф. Эргономика в дизайне среды. Учебное пособие / В. Ф. Рунге, Ю. П. Манусевич. – Архитектура–С, 2005. – 328 с.
4. Попов Ф.И. Успешность первоначального летного обучения в зависимости от уровня развития физических, психических качеств и функционального состояния курсантов–вертолетчиков/ Ф.И. Попов, А.И. Маракушин //Оздоровительные технологи по физической культуре и спорту в учебных заведениях: Сб. науч.–метод. трудов Междунар. научн.–метод. конф. – Белгород: Изд–во БГТУ, 2004.– С. 221–226.
5. Макаров Р.Н. Методические рекомендации по физической и психофизиологической подготовке летного и курсантского состава гражданской авиации: Учебное пособие / Р.Н. Макаров. – М.: Воздушный транспорт, 1988. – 344 с.
6. Валькова Н. П. Дизайн: нариси теорії системного проектування / Н. П. Валькова, Ю. А. Грабовенко, Є. М. Лазарєв, В. І. Михайленко. – Л.: ЛГУ, 1983. – 185 с.

Аннотація

Русаков І.А., Наталушко Г.В. Особенности формирования интерьеров учебно–тренировочных залов авиационных спорткомплексов.

В статье выявлены и проанализированы функции помещений учебно–тренировочных залов авиационных спорткомплексов. Рассмотрены варианты объединения функций для достижения универсальных решений. Помещения классифицированы согласно принципу распределения функциональной нагрузки. Выявлены особенности формообразования интерьеров помещений спортивных комплексов авиационного направления.

Ключевые слова: интерьер, функциональная организация, формообразования интерьеров, авиаспорткомплекс, аварийные ситуации, учебно–тренировочные залы.

Abstract

Rusakov I. Natalushko G. Interior features of training halls of aviation sport complexes.

Paper identified and analyzed the function space of training halls aviation sports complex. The options combination of functions to achieve universal solutions. Premises classified according to the principle of distribution of functional load. The features forming interior sports complex of the air direction.

Keywords: interior, functional organization, shaping interiors, sports complex, emergencies, training halls.